

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเพื่อมุ่งสร้างและพัฒนาพลเมืองให้มีคุณภาพ ทั้งทางร่างกาย สมอง อารมณ์ และจิตใจ ในอันที่จะมาช่วยทำประโยชน์ให้แก่ ประเทศชาติต่อไป ในปัจจุบันการศึกษาเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจจากบุคคลใน วงการต่าง ๆ เป็นอันมาก เพราะถือว่าการศึกษานี้เป็นกิจการของสังคม ที่เกี่ยวพัน กับการพัฒนาบ้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคมโดยรวม และในแผนการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 ได้ระบุสาระสำคัญของการศึกษาไว้ดังนี้คือ การศึกษา เป็นกระบวนการต่อเนื่องกันตลอดชีวิต เพื่อมุ่งสร้างพลเมืองให้มีคุณภาพทั้งร่างกาย สมอง และจิตใจ ในอันที่จะทำประโยชน์แก่ประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความผาสุกร่วมกันในสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 1)

แต่ถ้าเพียงการศึกษาในหลักสูตรเพียงอย่างเดียว ไม่อาจจะช่วยเสริมสร้าง คุณลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ทั้งหมด จึงต้องอาศัยกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนักเรียนเข้ามาช่วย จึงจะทำให้การเรียนการสอนในหลักสูตรมีความ สมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะว่าตามสภาพการเรียนภายในห้องเรียนในปัจจุบัน ไม่เพียงพอ ต่อการที่จะให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในปัญหาต่าง ๆ หรือสิ่งที่ นักเรียนอยากรู้ไปทั้งหมดทุกอย่างก็ตาม ไม่ ข้อเท็จจริงจึงปรากฏว่า ความรู้อย่าง เกิดขึ้นนอกห้องเรียน (ประสิทธิ์ ปริกชิตตานนท์ 2519 : 4) ดังนั้นวิธีการที่จะ สอนให้นักเรียนรู้จักการอยู่ร่วมกัน และมีการทำงานเป็นหมู่คณะให้เกิดผลดี ก็จะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่ง กิจกรรมที่จะช่วยเสริมสร้างการเรียนการสอนนั้น มีทั้งกิจกรรม ในชั้นเรียน นอกชั้นเรียน กิจกรรมดังกล่าวจะช่วยส่งเสริม ผักผ่อน และเพิ่มเติม ประสบการณ์ใหญ่เรียนรู้มีความรู้ และทักษะที่เหมาะสมกับความเป็นพลเมืองดีใน

ระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ และให้คำปรึกษาในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ (กองโรงเรียนรัฐบาล 2503 : 4) แชนนอน (Shannon) ได้เห็นคุณค่าของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เขากล่าวว่า เป็นที่ยอมรับกันว่า การจัดการศึกษานั้น สามารถจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนได้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองไปตามแนวทางที่พึงปรารถนาของผู้พบเห็นยิ่งขึ้น (Shannon 1949 : 245) บลันท์ และคลอสไมเยอร์ (Blount & Klausmeier) มีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำ การรู้จักเคารพผู้อื่น การมีสุขภาพดี มีความสุขมีทักษะในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย มีความสามารถที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และมีค่านิยมในเรื่องจริยธรรม นอกจากนี้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ยังจะช่วยให้นักเรียนมีอารมณ์มั่นคง รู้จักค่านิยมต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เขาสร้างสัมพันธ์ภาพกับคนในวัยเดียวกัน หรือกับผู้ใหญ่ได้ และยังช่วยให้ได้มีโอกาสร่วมทำงานกับคนอื่นกว้างขวางขึ้นทั้งเพื่อนนักเรียน ครู อาจารย์ และผู้ปกครอง (Blount and Klausmeier 1968 : 534)

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรบรรลุเป้าหมาย คือ ครูที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร การดำเนินงานในการจัดตั้งชุมนุมใหม่ขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่มีส่วนรับรู้ในการจัดกิจกรรม (ชัยนาภรณ์ เสนาลักษณ์ 2518 : 185)

เป็นที่ยอมรับกันว่า กิจกรรมนักเรียนจะประสบความสำเร็จได้ ครูที่ปรึกษา มีส่วนอย่างมาก ในการช่วยชี้แนะ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน คุณลักษณะของครูที่ปรึกษาที่สมบูรณ์นั้น นีล (William F. Neil) ให้ทัศนะว่าครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทมากที่สุด มีความสำคัญในการที่จะทำให้การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน เป็นไปในแนวทาง และวิธีการที่เหมาะสม จึงควรเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น สนใจในกิจกรรม เสียสละทั้งเวลาและกำลังงาน ตระหนักเสมอว่า กิจกรรมของนักเรียนสามารถส่งเสริมประสบการณ์ทางการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง เป็นผู้มีความรู้ในสาขาที่ตนเป็นที่ปรึกษาชุมนุม สนใจในตัวนักเรียน และเป็นผู้ประสานงาน

ที่ (Neil 1968 : 3-4) การจัดกิจกรรมนั้นจะต้องอยู่ในความดูแลของอาจารย์ และผู้บริหารอย่างใกล้ชิด เพื่อดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (พิชญ์ นาสุข 2519 : 46) และ กาลแลคเกอร์ (Gallagher) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูที่ปรึกษาว่า เป็นผู้ให้คำแนะนำเรื่องวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และโครงการ ช่วยให้นักเรียนจัดกิจกรรม และประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของนักเรียนและโรงเรียน ช่วยแนะนำให้รู้จักการประชาสัมพันธ์ และช่วยแนะนำวิธีปรับปรุงการประชุม และวิธีการจัดหาเงิน (Gallagher 1965 : 40)

ทวยเหตุนี้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ ตลอดจนทักษะมากพอสมควร เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการลงทุนลงแรง และเงินทองที่ต้องเสียไปในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (นพพร พานิชสุข 2524 : 15)

แต่ครูที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร มิได้มีคุณสมบัติดังกล่าวเหมือนกันทุกคน ส่วนมากครูที่ปรึกษา คือ ครูที่สอนประจำตามปกติ จากสาขาวิชาอื่น ประกอบกับภาระหน้าที่ที่จะต้องทำงานหลายอย่างในขณะเดียวกัน ครูที่ปรึกษากิจกรรม จึงมีปัญหาในการปฏิบัติงาน ดัง ผลการวิจัยของ อัมพร ศิลารังษี ที่ว่า "เนื่องจากครูมีภาระในการสอนมาก ไม่อาจจัดกิจกรรมได้เต็มที่ มีปัญหาในด้านการใช้เวลา การเงิน อุปกรณ์ รวมทั้งการขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม จึงทำให้ครูจัดกิจกรรมซ้ำซาก ไม่น่าสนใจ (อัมพร ศิลารังษี 2515 : 99) ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จึงประสบกับความสูญเสียทางการศึกษา เพราะครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากในการที่จะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปในทิศทางที่ดี และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (ประภาพรณ สุวรรณสุข 2523 : 46) ดังได้กล่าวมาแล้ว ฉะนั้นความพร้อมของครูที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรมนั้น ครูที่ปรึกษามีบทบาทที่สำคัญอย่างมาก ในการที่จะเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผู้บริหารควรจะแน่ใจเสียก่อนว่า

ครูในโรงเรียนนั้นพร้อมที่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของชุมชนนั้น ๆ ได้ (ประภาพรรณ สุวรรณสุข 2523 : 60) และในขณะเดียวกัน ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีส่วนสำคัญในความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของชุมชนกิจกรรมหนึ่ง ๆ นั้น ถ้าหากครูที่ปรึกษาชุมชนกิจกรรม ไม่สนใจ และไม่ยินดีทำงานร่วมกับนักเรียนในชุมชนของตน (ประคิษฐ์ ฮวบเจริญ 2521 : 168) และไม่มีความตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมที่จัดขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงสภาพปัญหาอันแท้จริงของครูที่ปรึกษา กิจกรรม เพื่อมิให้เกิดปัญหา และให้การจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ยังมีอุปสรรคในการดำเนินงานที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข พัฒนาส่งเสริมอีกมาก ดังจะเห็นได้จากลักษณะกิจกรรม มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนวิธีดำเนินกิจกรรม การวัดประเมินผล ปัจจุบันสภาพสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนของเด็ก ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหลายอย่าง โดยเฉพาะหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้เด็กได้แสดงพฤติกรรม กล้าคิด กล้ากระทำมากขึ้น การเรียนการสอน เปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นคว้า พิสูจน์ และทดลองด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 197)

และเมื่อปี พ.ศ.2521 คณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตร ได้ประชุมพิจารณาเรื่องราววิชากิจกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม ทั้งนี้ก็เพราะว่า ขณะนี้เรามีแนวหรือคู่มือในการจัดกิจกรรมของนักเรียนถึง 2 ฉบับ คือ ฉบับเมื่อปี พ.ศ.2520 สำหรับนักเรียนตามหลักสูตร 2503 และกิจกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ทั้ง 2 ฉบับนี้ ได้กำหนดรายวิชากิจกรรมบังคับ และกิจกรรมควรเลือกไว้ไม่ตรงกัน จึงได้แก้ไขในเรื่องนี้ และมีมติให้นักเรียนทุกคนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้โดยใช้เวลาอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ (ชัชชัย ชัยจิรฉายากุล 2521 : 33) ซึ่งทางโรงเรียนก็ปฏิบัติกันยังไม่ค่อยจะถูกต้อง และมีปัญหาอยู่มาก

จากสภาพความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม และโดยสภาพของครูที่ปรึกษา ดังได้กล่าวมาแล้ว จึงมีปัญหามากมาย ๆ อย่างในการปฏิบัติหน้าที่

และเกิดจากสภาพการณ์ต่าง ๆ อื่นอีก คือ

1. จำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ครูมีภาระการสอนมากไม่ค่อยมีเวลาว่าง
2. ความรู้ในสาขาต่าง ๆ กว้างขวางขึ้น ครูจำต้องใช้เวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
3. เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรม
4. จำนวนครูใหม่เพิ่มมากขึ้น ครูเหล่านี้ยังขาดประสบการณ์
5. จำนวนครูที่ขาดวุฒิครู ยังมีอยู่จำนวนมาก
6. การเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม (สายหยุด จำปาทอง 2519 : 13-14)
7. การประกาศใช้คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียน พ.ศ.2520 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2524 โรงเรียนจึงต้องมีภาระจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งในแง่ปฏิบัติยังสับสนอยู่มาก (จารึก อยะวงส์ 2527 : 29)
8. ไม่มีหลักสูตร และแบบแผนการจัดกิจกรรมที่แน่นอน ครูต้องทำขึ้นเองมีแต่คู่มือ และแนวการจัดกิจกรรมเท่านั้น

การจัดการศึกษา และการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาดังกล่าว การนิเทศการศึกษา จึงมีความสำคัญ และความต้องการมากยิ่งขึ้นสำหรับการพัฒนาการศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาเน้นการช่วยปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู และนักเรียน (กฤษณี น้ำเพชร 2521 : 25) สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน จึงทำให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมมีความต้องการได้รับการช่วยเหลือหรือรับการนิเทศมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการศึกษา การดำเนินการที่ปรึกษา จึงควรมีความรู้ ความสามารถ และมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี จึงควรให้ครูที่ปรึกษาได้รับการปรับปรุง แก้ไข คุณภาพการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งจำต้องใช้เทคนิควิชาการ และกระบวนการเฉพาะอย่าง ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้นิเทศที่จะช่วยเหลือครูที่ปรึกษา กิจกรรมเหล่านั้นให้สามารถให้คำแนะนำ และดำเนินการ

ให้ประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ และความมุ่งหมายที่วางไว้ การนิเทศ จึงมีความจำเป็น ที่จะช่วยในการพัฒนาการให้คำปรึกษาช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา กิจกรรมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (วีรเวช ปะทะยศ 2522 : 2)

จากสภาพความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในด้านการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรเหล่านี้ ผู้มีบทบาทในการนิเทศ หรือผู้บริหารจึงควรรู้อุปสรรคที่แท้จริงที่ ครูประสบอยู่ และความต้องการของครูที่ปรึกษา กิจกรรม ในความต้องการการช่วยเหลือ ไม่ว่าจะด้านงานนิเทศงาน หรือความช่วยเหลืออย่างอื่น เจน ฟรานเซธ (Jane Franseth) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การนิเทศการศึกษาจะมีความหมาย สำหรับครู ก็ต่อเมื่อการนิเทศนั้น แสดงให้เห็นว่า เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อ ผู้รับการนิเทศโดยตรง คือจะต้องให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาว่า เขามีความ ต้องการที่จะให้ศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือในเรื่องใด (Jane Franseth 1961 : 23-28)

ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ มีบางปัญหาที่ผู้นิเทศเห็นความสำคัญ มีความสนใจ ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำอย่างดี บางปัญหาครูที่ปรึกษา กิจกรรมต้องการคำแนะนำ แต่ผู้นิเทศไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ เพราะไม่เห็นความสำคัญ ครูที่ปรึกษาบางคนไม่ค่อย มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ตนเป็นที่ปรึกษา แต่ฝ่ายบริหารยึดเยื้อคติให้ทำหน้าที่ ก็อาจ ไม่เข้าใจเนื้อหาลักษณะการจัดกิจกรรม จึงให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้ไม่ถูกต้อง

ลักษณะดังกล่าวเป็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างความต้องการการนิเทศ ของครูที่ปรึกษากับพฤติกรรมการนิเทศ ของผู้นิเทศทั่วไป ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้มาก และ เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้เลย ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจว่าสมควร จะได้มีการศึกษาสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่ครูที่ปรึกษาเผชิญอยู่จริง ๆ ว่ามีในค่านใดบ้าง ตลอดจนความต้องการที่แท้จริงของครูที่ปรึกษา จึงได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะ และความต้องการการนิเทศของครูที่ปรึกษา กิจกรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8" ขึ้น เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา และ

ปรับปรุงงานด้านกรณีพิเศษครูกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการที่แท้จริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่องานนิเทศการศึกษา และเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ในอันที่จะผลิตนักเรียนที่มีประสิทธิภาพแก่ประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา เกี่ยวกับลักษณะ ของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 8
2. เพื่อศึกษาความต้องการกรณีพิเศษของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 8

ปัญหาที่ทางการจะศึกษา

1. ครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนมีปัญหาในการทำงานอันเนื่องมาจากลักษณะซึ่งประกอบควย คุณลักษณะส่วนตัวและงานในบทบาทหน้าที่คานไคบาง
2. ครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน มีความต้องการที่จะรับการนิเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะและงานในบทบาทหน้าที่อะไรบ้าง

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะ งานกิจกรรมนักเรียนในหลักสูตรตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2520
2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียนเฉพาะที่เกี่ยวกับตัวครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนเท่านั้น

3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนเฉพาะในส่วนที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานเกี่ยวกับคุณสมบัติและงานตามบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน

4. การวิจัยมีขอบเขต เฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 8 รวม 8 จังหวัด คือ เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน และแม่ฮ่องสอน

5. ตัวอย่างอิสระ ใค้แก่

5.1 ขนาดของโรงเรียนแบ่งขนาดของโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

5.2 ระยะเวลาที่เป็นครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน แบ่งเป็นที่น้อยกว่า 5 ปี และ 5 ปีขึ้นไป

6. ตัวอย่างตาม ใค้แก่

ปัญหาและความต้องการกรณีพิเศษที่เกี่ยวข้อง กับคุณลักษณะและการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน

6.1 คุณลักษณะ

- การสละเวลาและกำลังงานเพื่อช่วยงานกิจกรรมนักเรียน
- ความสนใจ และมีความเข้าใจนักเรียน
- ความรู้ และทักษะในสาขาที่เป็นที่ปรึกษา
- ความสามารถจูงใจนักเรียน
- อารมณ์ และความสุขุมรอบคอบ

6.2 บทบาทหน้าที่

- การให้คำปรึกษา
- การสนับสนุนการจัดกิจกรรม
- การควบคุมดูแลการทำงานให้เรียบร้อย
- ความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมนักเรียน

-การเร้าความสนใจนักเรียน

-การประสานงานและประเมินผล

7. ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในเขตการศึกษา 8 ปีการศึกษา 2528 ซึ่งได้รับเลือกเป็นตัวอย่างประชากร

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ครูที่ปรึกษา หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตลอดจนคอยควบคุมดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของสมาชิกชุมนุมในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8

กิจกรรมนักเรียน หมายถึง ประสบการณ์ที่จัดขึ้น ให้กับนักเรียนนอกเหนือจากหลักสูตรที่กำหนดไว้ในชั้นเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ ความสนใจที่มีอยู่แต่ละบุคคลให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และเสริมบทเรียนในชั้นเรียนเฉพาะกิจกรรม 10 อย่างที่ปรากฏในหลักสูตรกิจกรรมนักเรียน พ.ศ.2520

สภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศ หมายถึง ปัญหาและความต้องการการนิเทศเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถตามคุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา กิจกรรมนักเรียนซึ่งประกอบด้วย

ก. ด้านคุณลักษณะได้แก่

1. การใช้เวลาและกำลังงานเพื่อช่วยกิจกรรมนักเรียน
2. ความสนใจและความเข้าใจนักเรียน
3. ความรู้และทักษะในสาขาวิชาที่ตนเป็นที่ปรึกษา
4. ความสามารถจูงใจนักเรียน
5. อารมณ์ และความสุ่มรอบคอบ

ข. คำนบพบาหน้าที ใดแก

1. การให้ค่าปริกา
2. สนับสนุนการจกกิจกรรม
3. การควบคุมดูแลการทำงานให้เรียบร้อย
4. ความรับผิดชอบในการจกกิจกรรมนักเรียน
5. การเร้าความสนใจนักเรียน
6. การประสานงานและประเมินผล

การนิเทศ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับคุณลักษณะ และวิธีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนให้แก่ครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียนคานต่างๆ

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

1. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่จะได้ทราบถึงสภาพปัญหาและความต้องการ การนิเทศที่แท้จริงของครูที่ปรึกษาในคานที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะและการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน
2. ข้อค้นพบจากการวิจัย จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานคานการนิเทศ การศึกษาทั้งในระดับศึกษานิเทศก์เขต หรือหัวหน้าหมวดวิชากิจกรรม ในอันที่จะ จกการนิเทศภายในต่อไป ที่จะนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข หลัการและวิธีปฏิบัติงานทั้งคานความรู้ จุกมุ่งหมาย กระบวนการปฏิบัติ การวัดและ ประเมินผล เพื่อให้เกิดผลดีต่อไป
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ตลอดจนผู้สนใจที่จะนำผลการวิจัยไปเป็น แนวทางในการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนหาทางปรับปรุงการนิเทศการจก กิจกรรมนักเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์และพัฒนาการจกกิจกรรมนักเรียนให้เกิด ประโยชน์สูงสุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 8

1.2 กลุ่มตัวอย่างครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน หาโดยใช้สูตร
ของ Taro Yamane คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = กลุ่มตัวอย่างที่พอดี

N = ประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อน = .05

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากสูตร จะเทียบสัดส่วนไปยังประชากร
ในแต่ละจังหวัด ก็จะได้กลุ่มตัวอย่างของครูที่ปรึกษาในแต่ละจังหวัด

1.4 กลุ่มตัวอย่างที่ได้แต่ละจังหวัด จะเทียบสัดส่วนไปตามขนาด
ของโรงเรียน ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

1.5 กลุ่มตัวอย่างครูที่ปรึกษาในโรงเรียนแต่ละขนาดของแต่ละ
จังหวัด จะสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบง่าย Simple Random Sampling
ได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางดังนี้

แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดโรงเรียน

จังหวัด	จำนวนทั้งหมด		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เชียงราย	1278	66	208	11	500	25	570	30
เชียงใหม่	1722	89	185	9	742	38	795	42
น่าน	686	35	155	8	107	6	424	21
แพร่	978	50	183	9	230	12	565	29
แม่ฮ่องสอน	152	9	39	3	113	6	-	-
ลำปาง	1228	63	243	12	285	15	700	36
ลำพูน	630	32	150	8	197	10	283	14
พะเยา	678	35	181	9	170	9	327	17
รวม	7352	379	1344	69	2344	121	3664	189

2. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุราชการ ประสบการณ์การศึกษาอบรมและขนาดของโรงเรียนที่สังกัด ใช้เครื่องมือแบบเลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะและบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน งานต่าง ๆ และระดับปัญหาและความต้องการแต่ละด้านที่ประสบอยู่ ซึ่งประกอบด้วย

ก. ด้านคุณลักษณะ ได้แก่

1. ด้านการสละเวลาและกำลังงานเพื่อช่วยกิจกรรมนักเรียน
2. ความสนใจและความเข้าใจนักเรียน
3. ความรู้ และทักษะในสาขาที่เป็นที่ปรึกษา
4. ความสามารถจูงใจนักเรียน
5. อารมณ์และความสุขุมรอบคอบ

ข. ด้านบทบาทหน้าที่ ได้แก่

1. การให้คำปรึกษา
2. การสนับสนุนการจัดกิจกรรม
3. การควบคุมดูแลการทำงานให้เรียบร้อย
4. งานในความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมนักเรียน
5. การเฝ้าความสนใจนักเรียน
6. การประสานงานและประเมินผล

เครื่องมือใช้แบบเลือกตอบ (Check-list)

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล

ในการส่งและรับแบบสอบถามคืนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองเป็นบางส่วนและใช้บริการของการไปรษณีย์เป็นบางส่วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน จากคุณลักษณะของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน และงานในหน้าที่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ เป็นรายชื่อ แล้วหาค่าร้อยละ

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกรณีพิเศษของครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน จากกรณีพิเศษวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ และงานในหน้าที่ของครูที่ปรึกษาเป็นรายชื่อ และหาค่าร้อยละ

ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล จะเสนอตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญ ของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ปัญหาที่ต้องการจะศึกษา ประโยชน์ของการวิจัย คำนียามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2 กล่าวถึง เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย กลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล แผนวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ